
Het heeft nog niet erg veel aandacht gekregen, maar tamelijk onopgemerkt heeft zich een spectaculaire nieuwe soort in het werkgebied van onze vogelwerkgroep gevestigd. De Grote zilverreiger (*Egretta alba*) broedt in het Naardermeer en het lijkt er op dat het niet bij een incidenteel broedgeval blijft. Rombout de Wijs hield de ontwikkelingen rond de Grote zilverreiger bij in het kader van de Broedvogelmonitoring van het Naardermeer.

Op verzoek van De Korhaan stelde hij zijn gegevens beschikbaar voor dit artikel.

Rombout de Wijs

Grote zilverreiger vestigt zich in het Naardermeer

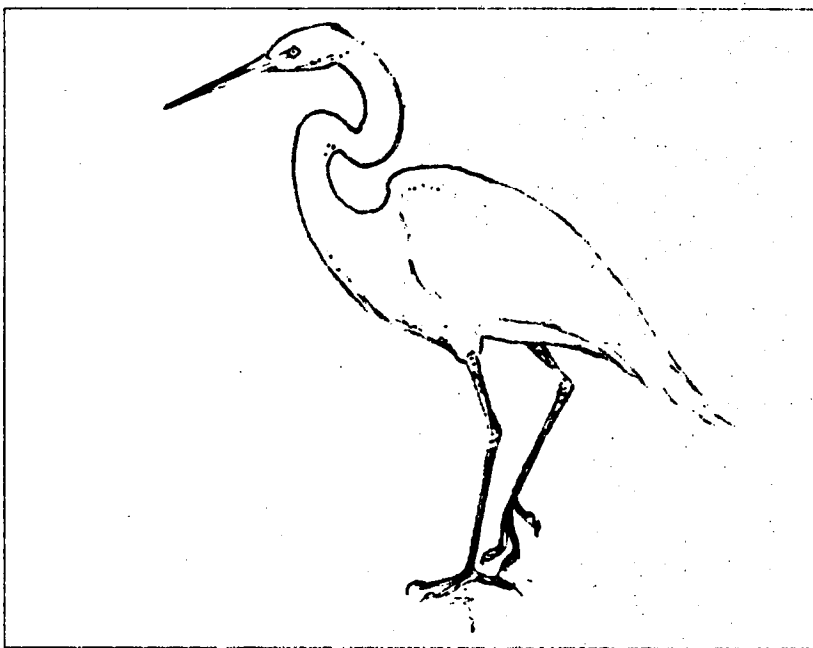
Over het broeden van de Grote zilverreiger in het Diemontsbos, in het noordwestelijke deel van het Naardermeergebied nabij De Visserij, werd al enige jaren gespeculeerd. Al in 1991 verbleven hier af en toe Grote zilverreigers, maar zekerheid over broeden was er niet.

Die zekerheid kwam wel in 1992.

Op 10 maart werd een paartje gezien dat boven de Blauwe reigerkolonie op deze plek rondvloog en er ook (waarschijnlijk) neerstreek. Op 5 mei werd nestbouw geconstateerd in de bomen tussen de Blauwe reigers. Dit kon vanaf de Grote Meer worden bekeken. Eén exemplaar had een nog gedeeltelijk gele snavel.

Op 14 mei werd vanaf het spoorweggebouw langs de spoorlijn een overvliegend exemplaar gezien, dat vanuit de richting van het Diemontsbos kwam en tot zeer ver in de richting van Ankeveen vliegend kon worden gevolgd.

Op 21 mei werden vanaf een plek op de Grote Meer met een telescoop wat uitgebreidere observaties verricht. Er kon toen worden gezien dat een vogel op

Grote Zilverreiger

het nest zat te broeden en hiervan in veertig minuten slechts driemaal opstond. De lange witte sierven op de rug konden goed worden bekeken, evenals het feit dat de snavel zeer dun (in vergelijking met de even grote Blauwe reigers) en geheel zwart was. Er werden op een bepaald moment enige strubbelingen met naburige reigers gezien, maar deze werden hierbij verjaagd.

In mei en juni werden nog diverse waarnemingen van de vogels op het nest gedaan. Hierbij bleek onder meer dat de snavel van beide vogels inmiddels zwart was geworden.

Op 23 juni werd van 7.00 tot 9.05 uur vanuit een boom aan de rand van het gebied het nest vanaf circa veertig meter afstand bekeken. Hierbij bleek dat er minstens twee jongen in het nest

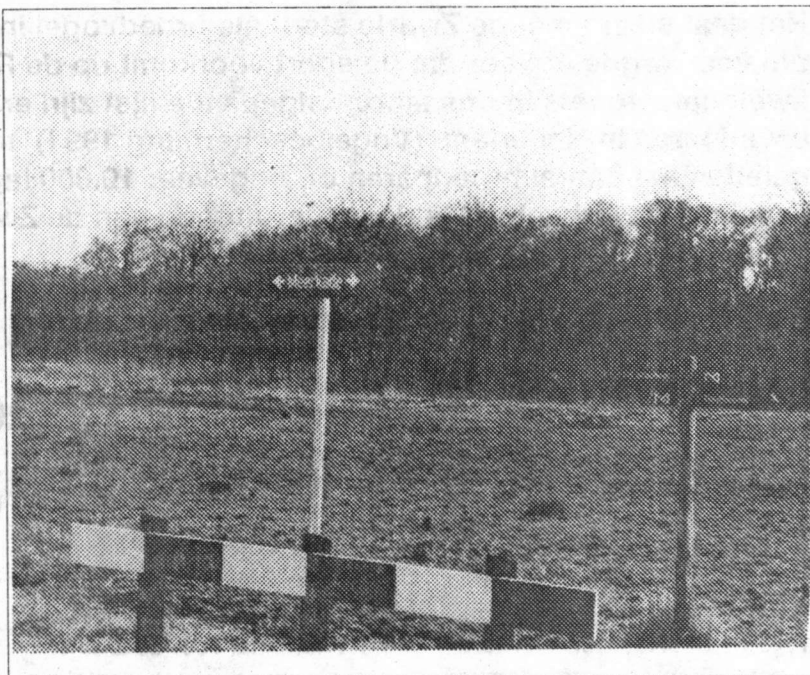
aanwezig waren. Er werd in die periode slechts eenmaal gevoerd. Hierbij konden wederom de zeer lange sierven worden gezien, veel langer dan vleugels of staart. De nek bleek in vergelijking met die van juveniele Blauwe reigers langer en slanker. Hetzelfde gold voor de snavel. Na afloop van deze observaties werd naar het nest geslopen, zonder de vogels te storen: slechts één jong (met gele snavel) gluurde even over de rand van het nest naar beneden. Het nest bleek vrij klein en zat in een zwarte els op een hoogte van zeven tot negen meter.

Op 8 juli werden twee vliegvlugge Grote zilverreigers, die vrijwel geheel gele snavels hadden, in de bomen gezien. Dit moeten dus twee succesvol uitgevlogen jongen zijn geweest.

Medewerkers van Natuurmonumenten hebben diverse malen gezien dat de adulte vogels fourageerden in de weilanden rondom het Naardermeer, vooral in de Keverdijkse-Overscheense Polder en de Nieuwe Keverdijkse Polder. Voor zover mij bekend is dit de tweede maal in Nederland dat Grote zilverreigers in een boom broedden. De eerste maal vond plaats in Eernewoude (Fr.) in 1986. Doorgaans broeden Grote zilverreigers in Nederland in het riet, met name in de Oostvaardersplassen.

In 1992 werd een broedpoging gedaan door een Grote zilverreiger samen met een Blauwe reiger in de Nieuwkoopse Plassen. Ook deze poging vond plaats in een boom. In 1993 werd deze poging hier niet herhaald.

Het is, achteraf gezien, niet geheel onmogelijk dat de waarnemingen van 1991 ook al op een mogelijk broedgeval duiden. Toen werden zowel op 31 mei als op 23 juni naar het

Het Diemontsbos bij De Visserij

Diemontsbos toe vliegende vogels waargenomen. Eerdere waarnemingen van deze soort werden in het Naardermeer gedaan in 1981, 1984 en 1988. Ook in 1993 werd er zeker door de Grote zilverreiger gebroed in het Diemontsbos. Hiervan zijn echter veel minder gegevens bekend, omdat er een andere plek was uitgekozen, welke (in tegenstelling tot 1992) niet goed kon worden bekeken. Over jongen en het uitvliegen daarvan bestaat dus geen zekerheid, maar in het vroege voorjaar werd wel nestbouw geconstateerd. Bij een telling in het broedseizoen vanuit een vliegtuig, werd door M. Zijlstra niet alleen het broeden bevestigd, maar werd bovendien een tweede broedende Grote zilverreiger op een ander nest gezien! Dit voorjaar zullen opnieuw de nodige speurtochten naar de Grote zilverreiger in het Naardermeer worden ondernomen. Dan zal blijken of deze soort, die buiten het Naardermeer sinds 1939 slechts zes keer in ons werkgebied werd waargenomen, van

plan is om zich hier definitief te vestigen.

Met dank aan Johan van Galen Last, Henk v.d. Kooij, Pieter Schut, Cees de Vries en Menno Zijlstra.